

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**X Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих учених та студентів
з міжнародною участю**

**«Проблеми формування
здорового способу життя у молоді»**

29 вересня - 1 жовтня 2017 року

м. Одеса

ББК 36.81 + 36.82

УДК 663 / 664

Головний редактор, д-р техн. наук, проф.
Заступник головного редактора, канд. техн. наук, доц.

Б.В. Єгоров
О.М. Кананихіна

Редакційна колегія,
доктори техн. наук,
професори:

О.Г. Бурдо, Л.Г. Віннікова, К.Г. Іоргачова,
Г.В. Крусір, Л.А. Осипова, Л.М. Тележенко,
О.С. Тітлов, Н.А. Ткаченко, Н.К. Черно,

доктор філол. наук,
професор
доктор техн. наук, доцент
доктор техн. наук,
ст. наук співроб.
канд. техн. наук, доценти

Г.І. Віват
О.Б. Ткаченко,
О.О. Коваленко,
Т.П. Сергєєва, О.О. Фесенко, Г.А. Шевченко

Технічний редактор,
канд. екон. наук, доцент

Л.В. Іванченкова

Одеська національна академія харчових технологій

Збірник матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та студентів з міжнародною участю «Проблеми формування здорового способу життя у молоді» / Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2017. —366 с.

Збірник опубліковано за рішенням Вченої Ради від 7 листопада 2017р., протокол № 6

За достовірність інформації відповідає автор публікації

РОЗДІЛ 1
ФІЛОСОФІЯ ЗДОРОВ'Я.
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ
ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

на граничну глибину суті, на рівень загальних ознак, що визначають філософський, методологічний рівень дослідження.

Зростання внутрішньої, суб'єктивної свободи особистості через відсутність легального, ціннісно-ідеологічного орієнтування характеризується фрагментарністю, незв'язаністю, інакше нецілісністю мотивації. Біологічний, психологічний, логічний рівні індивідуума панують кожен сам по собі, суверенно заявляючи свої права, та суперечать один одному.

Негативна зовнішня сторона свободи несе з собою «соціальну покинутість» особистості, через що вона зупиняється на тому чи тому ступені морального розвитку, не досягаючи повноти та назавжди залишаючись – нецілісною, частковою людиною в моральному сенсі. Тому історична тенденція свободи зводить моральну цілісність особистості у глобальний фактор, що потребує гранично глибокого, діалектичного аналізу.

Ідею морально цілісної особистості як вершини, закінченості в процесі розвитку індивідуума висловили ще Гегель, Спенсер, Бергсон. Моральна цілісність, за Гегелем, – стадія синтезу в діалектичній тріаді від несвідомого об'єктивного права до свідомої суб'єктивної моральності та далі - до їх єдності в моральності. У Спенсера єдність суспільного та індивідуального досягається в ідеалі особистості, для якої благо суспільства і благо індивідуальне тотожні.

Філософське дослідження цілісності особистості на матеріалі моральності актуально тому, що самий ретельний категорійно-операційний аналіз «повисає» в порожнечі, якщо він не пов'язаний з певним змістом, або предметний зміст штучний, тобто по суті безпредметний. Тому сучасні спроби створити єдину науку про людину, що вивчає цілісність людини в єдності біологічної, психологічної, соціальної та духовної сторін, багато в чому проблематичні саме через те, що предметний зміст проходить крізь "сітку" гранично тонких, загальних абстракцій. Але для того щоб об'єднати в біологічну цілісність можливі біоаспекти, в соціальну цілісність – соціоаспекти, в психологічну цілісність – психоаспекти, в духовну цілісність – моральні та естетичні аспекти, необхідно попередньо дослідити цілісність всередині кожного конкретного аспекту.

Науковий керівник — к.ф.н., доцент Мельник Ю.М.

ЗМІНИ В КОМПЛЕКТІ ШАХОВИХ ФІГУР

**Сярова А.С., студентка IV курсу факультету НГтаЕ
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна**

Як відомо, шахи з'явилися приблизно у V-VI ст. в Індії, однак сучасного вигляду дошка, фігури та правила набули не одразу. Першою європейською книгою, що була присвячена шахам, є трактат Альфонса Мудрого, манускрипт про різні настільні ігри, написаний у 1283 р. за указом короля Кастилії і Леону Альфонса X Мудрого. Шахи названі шляхетною грою, яка потребує найбільшої майстерності в порівнянні з іншими іграми. У трактаті наведені 103 шахові позиції, запозичені переважно з арабських джерел. Трактат Альфонсо Мудрого відрізнявся й особливостями: шахові дошки зображені не однокольоровими, як у східних рукописах, а двокольоровими; завдання в більшості шахових позицій - оголосити мат у необхідну кількість ходів (зародження шахових завдань). У трактаті

представлені також деякі різновиди шахів, у тому числі «великі» шахи (дошка 12x12 полів, 10x10), шахи для «чотирьох», «астрономічні» шахи на круглій дошці. Відрізнявся і зовнішній вигляд фігур.

Стандартний дизайн сучасного комплекту шахових фігур був створений у середині XIX ст. Автором дизайну комплекту вважається Натаніель Кук. Комплекти Стаунтон є рекомендованими для змагань, що проводяться ФІДЕ. Комплект отримав ім'я на честь англійського шахіста Говарда Стаунтона, який вважався найсильнішим шахістом світу в 1840-х роках

До середини XIX століття в різних європейських країнах існували свої стандарти шахових фігур, вони були високі і незручні в грі, які легко повалити. До того ж фігури часто погано впізнаванні, і шахіст міг упустити ворожу фігуру на ключовій позиції. Тому возили з собою свої шахи на постійній основі. Був потрібен новий дизайн. Н.Кук зареєстрував дизайн шахових фігур, зараз відомий як Стаунтон, 1 березня 1849 р. відповідно до Акту про художній дизайн 1842 р. У вересні того ж року права на дизайн були перекуплені братом дружини Кука, Джоном Жаке, власником компанії John Jaques of London, що спеціалізувалася на спортивному інвентарі. 8 вересня комплект надійшов у продаж, і в той же день у журналі The Illustrated London News вийшла рекламна замітка, в якій повідомлялося, що знаменитий англійський шахіст Говард Стаунтон сприяв появі комплекту. Пізніше Стаунтон активно рекламував комплект, який отримав його ім'я: перші набори продавалися разом з факсиміле підпису Стаунтона під кришкою дошки, одна з його книг поширювалася безкоштовно як додаток до комплекту. Існує версія, що автором дизайну був сам Жаке, а Кук тільки зареєстрував його на своє ім'я і привернув Стаунтона для просування товару.

До цього дуже популярними були «місячні шахи» (Selenus chess set), або «шахи Селенуса», комплект шахових фігур, що набув поширення в XVII-XIX століттях, переважно в країнах Північної і Центральної Європи. Для нього характерні квіткові мотиви. Зазвичай вважається, що він вперше зустрічається на ілюстрації до шахового підручника «Шахи, або Королівська гра» 1616 р. Августа Молодшого (Gustavus Selenus), майбутнього герцога Брауншвейг-Вольфенбюттеля.

Основну частину книги «Шахи, або Королівська гра» становить переклад роботи іспанського шахіста Р.Л. де Сегури «Книга про винахідливість і мистецтво гри в шахи» (її в перекладі на італійську мову Август купив у Венеції під час подорожі по Італії, однак автор додав і інформацію, відому йому про шахи з власних поїздок Європою або взятую з інших книг. У книзі була поміщена гравюра на міді, що зображає гравців за дошкою. Один з трьох персонажів, зображених за грою в шахи - автор. Ілюстрація виконана нідерландським гравером Якобом ван дер Хейденом. Шахісти грають фігурами, які можливо виникли ще раніше, ніж була створена гравюра, але отримали назву «в стилі Селенуса» на честь автора даної книги. Популярність її була зумовлена не тільки цінністю її змісту, але й рекламним ходом - герцог розіслав примірники своєї книги аристократії німецьких князівств, включаючи імператора Священної Римської імперії німецької нації

Деякі дослідники вважають, що перше зображення «місячних шахів» було створено на 50 років раніше, ніж була видана книга Августа Молодшого. При цьому вони посилаються на мініатюру «Герцог Альбрехт V і його дружина Анна за грою в шахи» у «Книзі скарбів герцогині Анни Баварської», виконаної художником Гансом Міліхом у 1555 р. Спираючись на датування цієї мініатюри, історик шахів Джон Круміллер встановлює для «місячних шахів» широкий часовий інтервал поширення з 1560-х по 1890-і рр.

Такі шахи часто вирізані з кістки і мали вертикально орієнтовану будову, прикрашалися розкішним декором. Для форми таких високих нарочито ускладнених фігур характерні елементи квіткових мотивів, пелюстки стилізованих квітів завжди спрямовані вгору, тягнуться в сторони від центральної колонки. Найбільш вражаючими в комплекті мистецтвознавці вважають фігури короля і ферзя. Їхня верхня частина являє собою «різнорівневі галереї», які мають для короля три яруси (в окремих випадках - два), а для ферзя - два яруси (в окремих випадках - один).

Для «місячних шахів» характерна властива готичному стилю вертикальність, ажурний різьблений орнамент, мистецтвознавці припускають, що метою було поєднання реальності і ілюзії, звичне для стилю бароко, що панував на початку XVII ст. Сучасники відзначали близькість таких фігур формі скелета. Фігури подібного комплекту дуже крихкі і легко пошкоджуються. У музеях і приватних колекціях зберігається велика кількість подібних комплектів, але повних і неушкоджених наборів представлено вкрай мало. Фахівці відзначають, що дуже важко точно датувати такі набори. Вони створювалися тривалий час, а форма майже не змінювалася.

Варіант дошки теж був різним, могли бути круглі, на трьох гравців, чотирьох, кількість полів не завжди була 8x8, були варіанти 10x10, 12x12 та 12x8. Останній варіанти, так звані кур'єрські шахи. Правила в них відрізнялися від сучасних. Збереглося два зображення цього різновиду гри. Перше, це картина «Гра в шахи» 1508 р. нідерландського художника Лукаса ван Лейдена. Друге зображення, це офорт Яна де Брей, який зображує Courier Chess в Голландії в середині 1600-х рр. Такий само малюнок був частиною «Album amicorum Jacobus Neublocq» 28 липня 1661 року. На сторінці альбому художник написав: «ви не можете самотійно грати в шахи, тому, якщо ніхто не хоче грати зі мною, я повинен відмовитися від гри».

Більшість істориків вважають, що Кур'єрська гра була вперше згадана у Вірнта фон Графенберга у поемі «Wigalois» початку XIII ст. через рядки, в яких згадуються ігри Нарди і Кур'єр.

Науковий керівник – к.і.н., доц. Дружкова І.С.

ПРАВОВИЙ ОБРИС ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

**Тараненко В.В., Яворська Я.Л., студенти VI курсу факультету ІТХіРГБ
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна**

Здоров'я людини в Україні розглядається як одне з найголовніших немайнових благ особи.

Статтею 3 Конституції України здоров'я людини, як і її життя, особиста честь і гідність, недоторканність та безпека, визначене найвищою соціальною цінністю. Згідно із статтею 49 Конституції України кожен має право на охорону здоров'я.

У статті 3 Основ законодавства України про охорону здоров'я, що після Конституції є другим за юридичною вагою правовим актом у цій сфері, здоров'я визначається як стан повного фізичного, душевного і соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороб і фізичних дефектів.

Павлюк А.А.	37
ТІЛЕСНІСТЬ ЛЮДИНИ У ФІЛОСОФСЬКОМУ КОНТЕКСТІ	
Полоус Д.	38
ЖІНОЧИЙ ФУТЗАЛ У СИСТЕМІ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ	
Похлебінa Н.О.	39
ПРОФІЛАКТИКА ТА КОРЕКЦІЯ ПОРУШЕНЬ ПОСТАВИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	
Радов С. Ю.	40
СКАНДИНАВСЬКА ХОДЬБА ЯК КОМПЛЕКСНИЙ ЗАСІБ ОЗДОРОВЛЕННЯ ОРГАНІЗМУ	
Рекс Ю. В.	41
РОЛЬ ВИНА В РЕЛІГІОЗНИХ ВЕРОВАННЯХ	
Светличная О.А.	43
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНОСТЬ КАК МЕРА ПО УЛУЧШЕННЮ ПРИВЕРЖЕННОСТИ К ОЗДОРОВЛЕННЮ ОБРАЗА ЖИЗНИ СРЕДИ МОЛОДЕЖИ	
Селиванова Т. В.	44
ОСНОВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ	
Сентякова К.І.	45
WOMEN VIOLENCE AS AN ELEMENT OF YOUTH VIOLENCE	
Stepanenko K.	46
МОРАЛЬНА ЦІЛІСНІСТЬ ЛЮДИНИ У ФІЛОСОФСЬКОМУ КОНТЕКСТІ	
Ступницька М.І.	47
ЗМІНИ В КОМПЛЕКТІ ШАХОВИХ ФІГУР	
Сярова А.С.	48
ПРАВОВИЙ ОБРИС ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
Тараненко В.В., Яворська Я.Л.	50
ДО ПРОБЛЕМИ ТІЛЕСНОСТІ ЛЮДИНИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ	
Храновський С.С.	51
РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ МОЛОДІ	
Чемикос Т.В., Черняк В.О.	53
МЕДИЦИНА ЯК ЧИННИК ФІЛОСОФІЇ ЗДОРОВ'Я	
Шевченко В. Г.	54
ОПТИМІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	
Шепеленко А.В.	55

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
X Всеукраїнської науково-практичної конференції,
молодих учених та студентів з міжнародною участю
«Проблеми формування здорового
способу життя у молоді»
29 вересня - 1 жовтня 2017 р.

Головний редактор, д-р техн. наук, проф.

Заступник головного редактора, канд. техн. наук, доц.

Б.В. Єгоров

О.М. Кананихіна

Технічний редактор, канд. екон. наук доц. Л.В. Іванченкова

Підписано до друку 7.11.2017 р. Формат 60×84/8. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 22,9 Тираж 100 прим. Замовлення **2848**